

Til forslag nr. L 166 og B 86. Skriftlig fremsættelse (4. maj 2005)

Ole Sohn (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov Danmarks Riges Grundlov.

(Lovforslag nr. L 166).

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en grundlovskommission.

(Beslutningsforslag nr. B 86).

Den danske grundlov er den mest utidssvarende grundlov for et demokratisk land. Der er meget langt mellem grundloven som skrevet tekst fra 1953 og det, der udgør forfatningen for Danmark.

Derfor er Danmark i den situation, at hvis vi ikke snart får en ny grundlov, bliver den af mindre og mindre betydning som en del af landets forfatning. Valget står reelt mellem, om Danmark skal have en grundlov, hvor det er det skrevne ord, der gælder, eller en forfatning, hvor nogle elementer kan findes i grundloven, men hvor det meste ikke findes i grundloven, men findes i konventioner, som Danmark har tilsluttet sig, og i en række traditioner og fortolkninger m.v., som grundloven er suppleret med.

Den danske grundlov er fra 1953, men mere end to tredjedele af bestemmelserne i grundloven er stort set uændrede fra junigrundloven af 1849. Det betyder, at en række udtryk og formuleringer allerede i 1953 var utidssvarende og i flere tilfælde endda også formelt forkerte, hvilket naturligvis er med til at gøre grundloven endnu mere utidssvarende.

Den nuværende grundlov bærer i mange henseender præg af, at mange af paragrafferne fra 1849 har overlevet. I alt optræder ordet »kongen« eller »kongens« 36 gange. I knap halvdelen af tilfældene betyder kongen regeringen. I de an-

dre tilfælde betyder det kongen, men er uden betydning i dag eller udtrykker noget, der i dag ikke burde have grundlovsstatus.

Endelig er det utidssvarende, at grundloven hverken nævner begrebet folkestyre eller de politiske partier. Grundlovens formuleringer om folketingsvalg og Folketingets arbejde er på det punkt formuleret, som om vi fortsat lever i 1800-tallet, inden man kendte noget til politiske partier.

Der er først og fremmest behov for, at menneskerettighederne bliver udbygget, både de politiske frihedsrettigheder og de sociale rettigheder. Det er i sig selv et argument for en ny grundlov, at vi i høj grad må ty til internationale konventioner, hvis vi skal finde ud af, hvilke menneskerettigheder og retsprincipper vi er beskyttet af. Det bliver ikke mindst markant, hvis erklæringen Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder bliver en del af en kommende EU-traktat, som også kommer til at gælde for Danmark, hvis den vedtages. Danmark har allerede tilsluttet sig EU-charteret, men det vil få en anden status, hvis det bliver en del af en kommende traktat. Erklæringen rummer både de menneskerettigheder og retsprincipper, som allerede er gældende i henhold til den europæiske menneskerettighedskonvention, og en række andre menneskerettigheder og retsprincipper, der ikke er indeholdt i denne konvention. Herefter vil grundloven kun indeholde en meget lille del af vore menneskerettigheder og grundlæggende retsprincipper. Det vil først og fremmest være i EU-charteret, Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder, vi skal finde de menneskerettigheder og retsprincipper, som danskerne er omfattet af, ikke i grundloven.